

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про охорону прав на зазначення походження товарів

Із змінами і доповненнями, внесеними
Законами України
від 21 грудня 2000 року N 2188-III,
від 10 січня 2002 року N 2921-III,
від 22 травня 2003 року N 850-IV,
від 2 листопада 2006 року N 316-V,
від 10 квітня 2008 року N 254-VI

(У тексті Закону слово "Відомство" замінено словом
"Установа" у відповідних відмінках згідно із Законом
України від 21 грудня 2000 року N 2188-III)

Цей Закон визначає правові засади охорони прав на зазначення походження товарів в Україні та регулює відносини, що виникають у зв'язку з їх набуттям, використанням та захистом.

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

Установа - центральний орган виконавчої влади з питань правової охорони інтелектуальної власності;

(абзац другий статті 1 в редакції
Закону України від 21.12.2000 р. N 2188-III)

Апеляційна палата - колегіальний орган Установи для розгляду заперечень проти рішень Установи щодо набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності та інших питань, віднесених до її компетенції цим Законом;

(абзац третій статті 1 в редакції
Закону України від 21.12.2000 р. N 2188-III,
із змінами, внесеними згідно із
Законом України від 22.05.2003 р. N 850-IV)

зазначення походження товару - термін, що охоплює (об'єднує) такі терміни:

- просте зазначення походження товару;
- кваліфіковане зазначення походження товару;

просте зазначення походження товару - будь-яке словесне чи зображувальне (графічне) позначення, що прямо чи опосередковано вказує на географічне місце походження товару. Ним може бути і назва географічного місця, яка вживається для позначення товару або як складова частина такого позначення;

(абзац сьомий статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 22.05.2003 р. N 850-IV)

кваліфіковане зазначення походження товару - термін, що охоплює (об'єднує) такі терміни:

- назва місця походження товару;
- географічне зазначення походження товару;

назва місця походження (далі - НМП) товару - назва географічного місця, яка вживається для позначення товару, що походить із зазначеного географічного місця та має особливі властивості, виключно або головним чином зумовлені характерними для даного географічного місця природними умовами або поєднанням цих природних умов з характерним для даного географічного місця людським фактором;

(абзац одинадцятий статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 22.05.2003 р. N 850-IV)

географічне зазначення походження (далі - ГЗП) товару - будь-яке словесне чи зображувальне (графічне) позначення, що прямо чи опосередковано вказує на географічне місце походження товару, який має певні якості, репутацію або інші характеристики, в основному зумовлені характерними для даного географічного місця природними умовами чи людським фактором або поєднанням цих природних умов і людського фактора;

(абзац дванадцятий статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 22.05.2003 р. N 850-IV, від 10.04.2008 р. N 254-VI)

географічне місце - будь-який географічний об'єкт із офіційно визначеними межами, зокрема: країна, регіон як частина країни, населений пункт, місцевість тощо;

видова назва товару - застосовувана в назві товару назва географічного місця, в якому спочатку товар цього виду вироблявся, яка згодом стала загальноживаною в Україні як позначення (назва) певного виду товару безвідносно до конкретного місця його походження;

спеціально уповноважений орган - визначений Кабінетом Міністрів України державний орган, наділений повноваженнями щодо визначення та контролю особливих властивостей, певних якостей чи інших характеристик товарів, для позначення яких використовуються НМП чи ГЗП, а також щодо визначення меж географічних місць, з якими пов'язані ці особливі властивості, певні якості чи інші характеристики, та встановлення виробників зазначених товарів у межах цих географічних місць;

особа - фізична або юридична особа;

заявка - сукупність документів, необхідних для реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання кваліфікованого зазначення походження товару;

заявник - особа або група осіб, які подали заявку;

свідоцтво - документ, що посвідчує право на кваліфіковане зазначення походження товару та/або право особи на використання зареєстрованої назви місця походження товару чи зареєстрованого географічного зазначення походження товару;

реєстрація - державна реєстрація назви місця походження чи географічного зазначення походження товару та/або права на використання цього кваліфікованого зазначення походження товару;

Реєстр - Державний реєстр України назв місць походження та географічних зазначень походження товарів і прав на використання зареєстрованих кваліфікованих зазначень походження товарів;

заклад експертизи - уповноважений Установою державний заклад (підприємство, організація) для розгляду і проведення експертизи заявок;

(статтю 1 доповнено абзацом двадцять другим згідно із Законом України від 21.12.2000 р. N 2188-III)

державна система правової охорони інтелектуальної власності - Установа і сукупність експертних, наукових, освітніх, інформаційних та інших відповідної спеціалізації державних закладів, що входять до сфери управління Установи.

(статтю 1 доповнено абзацом двадцять третім згідно із Законом України від 21.12.2000 р. N 2188-III)

Стаття 2. Законодавство України про охорону прав на зазначення походження товарів

Законодавство України про охорону прав на зазначення походження товарів складається із цього Закону, законів України "Про захист від недобросовісної конкуренції", "Про охорону прав на знаки для товарів та послуг", "Про захист прав споживачів", "Про рекламу" та інших нормативно-правових актів.

Стаття 3. Повноваження Установи у сфері охорони прав на зазначення походження товарів

1. Установа забезпечує реалізацію державної політики у сфері охорони прав на зазначення походження товарів, для чого:

організовує приймання заявок, проведення їх експертизи, приймає рішення щодо них;

видає свідоцтва, здійснює державну реєстрацію зазначень походження товарів та/або права на їх використання;

забезпечує опублікування офіційних відомостей про зазначення походження товарів;

здійснює міжнародне співробітництво у сфері правової охорони інтелектуальної власності і представляє інтереси України з питань охорони прав на зазначення походження товарів у міжнародних організаціях відповідно до чинного законодавства;

приймає в установленому порядку нормативно-правові акти у межах своїх повноважень;

організовує інформаційну та видавничу діяльність у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

організовує науково-дослідні роботи з удосконалення законодавства та організації діяльності у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

організовує роботу щодо перепідготовки кадрів державної системи правової охорони інтелектуальної власності;

доручає закладам, що входять до державної системи правової охорони інтелектуальної власності, відповідно до їх спеціалізації виконувати окремі завдання, визначені цим Законом, Положенням про Установу, іншими нормативно-правовими актами у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

виконує інші функції відповідно до Положення про неї, затвердженого в установленому порядку.

2. Фінансування діяльності Установи провадиться за рахунок коштів Державного бюджету України.

(стаття 3 в редакції Закону
України від 21.12.2000 р. N 2188-III)

Стаття 4. Міжнародні договори

Якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені цим Законом, то застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 5. Права та обов'язки іноземців і осіб без громадянства

1. Іноземці та особи без громадянства мають рівні з громадянами України права та обов'язки, передбачені цим Законом, відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

(частина перша статті 5 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 22.05.2003 р. N 850-IV)

2. Іноземці та особи без громадянства у відносинах з Установою реалізують свої права через представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених).

Розділ II

ПРАВОВА ОХОРОНА ЗАЗНАЧЕНЬ ПОХОДЖЕННЯ ТОВАРІВ

Стаття 6. Надання правової охорони зазначенням походження товарів

1. Правова охорона простого зазначення походження товару надається на підставі його використання.

Правова охорона простого зазначення походження товару полягає у недопущенні використання зазначень, що є неправдивими (фальшивими) чи такими, що вводять споживачів в оману щодо дійсного географічного місця походження товару.

Просте зазначення походження товару не підлягає реєстрації.

2. Цим Законом надається правова охорона кваліфікованим зазначенням походження товарів на підставі їх реєстрації, яка діє безстрокове від дати реєстрації.

Стаття 7. Умови надання правової охорони

1. Правова охорона надається кваліфікованому зазначенню походження товару, що вказує на конкретне географічне місце, з якого походить товар, і на яке не поширюються встановлені цим Законом підстави для відмови в наданні правової охорони.

2. Частину другу статті 7 виключено

(згідно із Законом
України від 22.05.2003 р. N 850-IV)

3. Правова охорона надається назві місця походження товару, щодо якої виконуються такі умови:

а) вона є назвою географічного місця, з якого даний товар походить;

б) вона вживається як назва даного товару чи як складова частина цієї назви;

в) у вказаному цією назвою географічному місці об'єктивно існують характерні природні умови чи поєднання характерних природних умов і людського фактора, що надають товару особливих властивостей порівняно з однорідними товарами з інших географічних місць;

г) позначуваний цією назвою товар має відповідні властивості, що виключно або головним чином зумовлені характерними для даного географічного місця природними умовами чи поєднанням цих умов з характерним для даного географічного місця людським фактором;

д) виробництво (видобування) і переробка позначуваного цією назвою товару здійснюються в межах зазначеного географічного місця.

Незалежно від умов, передбачених цією частиною, назва географічного місця вважається назвою місця походження товару у разі, коли сировина для виробництва товару походить з іншого географічного місця, ніж географічне місце виробництва товару, якщо географічне місце виробництва (видобування) сировини визначене, існують спеціальні умови виробництва такої сировини та встановлено контроль за їх дотриманням.

(частину третю статті 7 доповнено абзацом
згідно із Законом України від 10.04.2008 р. N 254-VI)

4. Правова охорона надається географічному зазначенню походження товару, щодо якого виконуються такі умови:

а) воно є назвою географічного місця, з якого даний товар походить;

б) воно вживається як назва даного товару чи як складова частина цієї назви;

в) у вказаному цією назвою географічному місці наявні характерні умови та/або людський фактор, що надають товару певних якостей чи інших характеристик;

г) позначуваний цією назвою товар має певні якості, репутацію чи інші характеристики, в основному зумовлені характерними для даного географічного місця природними умовами та/або людським фактором;

д) хоча б основна складова позначуваного цією назвою товару виробляється та/або переробляється в межах зазначеного географічного місця.

5. Правова охорона може бути надана однаковою зазначенням походження товару, що використовуються для позначення різних за властивостями однорідних товарів, за умови забезпечення при використанні цих зазначень відмінностей, достатніх для запобігання введенню в оману споживачів щодо дійсної ідентифікації товарів.

6. Правова охорона надається омонімічним зазначенням походження товару за умови забезпечення запобігання введенню в оману споживачів щодо дійсної ідентифікації товару, географічного місця походження товару або його меж.

7. Правова охорона як назві місця походження товару чи географічному зазначенню походження товару надається також традиційній географічній або негеографічній назві, яка використовується для позначення товару, що відповідає умовам, передбаченим частинами третьою та четвертою цієї статті.

(статтю 7 доповнено частиною сьомою згідно із
Законом України від 10.04.2008 р. N 254-VI)

Стаття 8. Підстави для відмови в наданні правової охорони кваліфікованому зазначенню походження товару

1. Цим Законом не надається правова охорона кваліфікованому зазначенню походження товару, що:

а) не відповідає умовам, передбаченим статтею 7 цього Закону;

б) суперечить публічному порядку, принципам гуманності та моралі;

(підпункт "б" частини першої статті 8 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 22.05.2003 р. N 850-IV)

в) є видовою назвою товару;

г) правильно вказує на географічне місце виготовлення товару, але створює у споживачів помилкове уявлення про те, що товар виготовлено в іншому географічному місці;

д) є назвою сорту рослини чи породи тварини і тому здатне ввести в оману споживачів щодо дійсного походження товару;

е) є тотожним або схожим настільки, що його можна сплутати із знаком для товарів і послуг, права на який визнані в Україні, якщо зважаючи на репутацію, відомість і тривалість використання цього знака така правова охорона може ввести в оману споживачів щодо ідентичності товару.

(частину першу статті 8 доповнено підпунктом "е" згідно із Законом України від 10.04.2008 р. N 254-VI)

2. Цим Законом правова охорона не надається кваліфікованому зазначенню походження товару, пов'язаному з географічним місцем в іноземній державі, якщо права на це зазначення або інше позначення, що за своїм змістом відповідає поняттю кваліфікованого зазначення походження товарів, не охороняються у відповідній іноземній державі.

(частина друга статті 8 у редакції Закону України від 02.11.2006 р. N 316-V)

3. Частина третю статті 8 виключено

(частина третя статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 22.05.2003 р. N 850-IV, виключена згідно із Законом України від 10.04.2008 р. N 254-VI)

Розділ III

ПОРЯДОК РЕЄСТРАЦІЇ КВАЛІФІКОВАНОГО ЗАЗНАЧЕННЯ ПОХОДЖЕННЯ ТОВАРУ ТА/АБО ПРАВА НА ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ

Стаття 9. Право на реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару та/або на використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару

1. Право на реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару мають:

а) особа чи група осіб, які в заявленому географічному місці виробляють товар, особливі властивості, певні якості, репутація або інші характеристики якого пов'язані з цим географічним місцем;

б) асоціації споживачів;

в) установи, що мають безпосереднє відношення до вироблення чи вивчення відповідних продуктів, виробів, технологічних процесів або географічних місць.

2. Право на використання зареєстрованої назви місця походження товару або зареєстрованого географічного зазначення походження товару мають, за умови реєстрації цього права, виробники, які в географічному місці, зазначеному в Реєстрі, виробляють товар, особливі властивості, певні якості чи інші характеристики якого відповідають тим, що внесені до Реєстру.

Стаття 10. Заявка на реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару

1. Заявка на реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару подається до Установи особами, які мають право на реєстрацію згідно із частиною першою статті 9 цього Закону.

Заявка на реєстрацію права на використання вже зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару подається до Установи особами, які мають право на таке використання згідно із частиною другою статті 9 цього Закону.

Якщо заявка на реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару подається до Установи особами, що виробляють товар, для якого заявляється зазначення, заявка вважається одночасно і заявкою на реєстрацію права на використання цього зазначення.

2. Заявка повинна стосуватися лише одного зазначення походження товару.

3. За дорученням заявника заявка може бути подана через представника у справах інтелектуальної власності (патентного повіреного) або іншу довірену особу.

4. Заявка складається українською мовою та повинна містити:

а) заяву про реєстрацію назви місця походження товару чи географічного зазначення походження товару та/або права на використання зареєстрованого відповідного кваліфікованого зазначення походження товару з відомостями про заявника та його адресу;

б) заявлену назву місця походження товару або заявлене географічне зазначення походження товару;

в) назву товару, для якого заявник просить зареєструвати вказане зазначення походження товару та/або право на використання зареєстрованого відповідного кваліфікованого зазначення походження товару;

г) назву та межі географічного місця, де виробляється товар і з яким пов'язуються особливі властивості, певні якості, репутація або інші характеристики товару;

д) опис особливих властивостей товару, певних якостей, репутації або інших характеристик товару;

е) дані щодо використання заявленого кваліфікованого зазначення походження товару на етикетці та при маркуванні товару;

є) дані про взаємозв'язок особливих властивостей, певних якостей, репутації або інших характеристик товару з природними умовами та/або людським фактором вказаного географічного місця.

5. Разом із заявкою подаються:

а) документ, який підтверджує, що заявник виробляє товар, для якого просить зареєструвати назву місця його походження чи географічне зазначення походження

товару та/або право на використання зареєстрованого відповідного кваліфікованого зазначення походження товару;

б) висновок спеціально уповноваженого органу про те, що особливі властивості, певні якості або інші характеристики товару, зазначені в заявці, об'єктивно зумовлені чи пов'язані з природними умовами та/або людським фактором вказаного географічного місця виготовлення товару;

в) висновок спеціально уповноваженого органу щодо меж географічного місця, з яким пов'язані особливі властивості, певні якості або інші характеристики товару.

6. Іноземці разом із заявкою замість зазначених у частині п'ятій цієї статті подають документи, які підтверджують:

а) правову охорону заявленого кваліфікованого зазначення походження товару у відповідній іноземній державі або набуття прав на таке зазначення на підставі добросовісного використання, якщо це передбачено законодавством держави;

(підпункт "а" частини шостої статті 10 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 10.04.2008 р. N 254-VI)

б) право іноземного заявника або уповноваженої ним особи на використання відповідного кваліфікованого зазначення походження товару.

(підпункт "б" частини шостої статті 10 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 10.04.2008 р. N 254-VI)

Передбачені цією частиною документи можуть бути подані іноземною мовою, а переклад їх українською повинен надійти до Установи не пізніше трьох місяців від дня подання заявки.

7. Датою подання заявки є дата одержання Установою заяви про реєстрацію кваліфікованого зазначення походження та/або права на використання вже зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару.

8. За подання заявки сплачується збір. Якщо збір не сплачено протягом двох місяців від дати подання заявки, заявка вважається не поданою.

Стаття 11. Експертиза заявки

1. Експертиза заявки має статус науково-технічної експертизи і проводиться закладом експертизи відповідно до цього Закону та правил, встановлених на його основі Установою.

Заклад експертизи здійснює інформаційну діяльність, необхідну для проведення експертизи заявок, і є центром міжнародного обміну виданнями відповідно до Конвенції про міжнародний обмін виданнями, прийнятої 3 грудня 1958 року Генеральною конференцією Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури.

(частина перша статті 11 у редакції Закону України від 22.05.2003 р. N 850-IV)

2. Заявник має право особисто або через свого представника брати участь у встановленому порядку в розгляді питань, що виникають під час проведення експертизи.

3. Під час проведення експертизи за ініціативою заявника до заявки можуть бути внесені виправлення очевидних помилок і уточнення опису основних характеристик товару або меж географічного місця походження товару.

4. Експертиза заявки на реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання вже зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару встановлює відповідність наведених у заявці даних положенням статей 7, 8 і 9 цього Закону.

5. У ході експертизи заявки на реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару здійснюється перевірка цього зазначення стосовно видових назв, внесених до Переліку видових назв товарів.

Перелік видових назв товарів формується Установою на підставі Положення про Перелік видових назв товарів, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

Якщо заявлена на реєстрацію назва місця походження товару або заявлене на реєстрацію географічне зазначення походження товару міститься у Переліку видових назв товарів, то заявнику надсилається рішення про відмову в реєстрації.

6. Під час проведення експертизи заклад експертизи має право зажадати від заявника додаткові матеріали, без яких проведення експертизи неможливе.

Додаткові матеріали на запит експертизи мають бути надані протягом трьох місяців від дати отримання запиту. Протягом зазначеного строку заявник може подати заяву про продовження строку для відповіді або поновлення пропущеного з поважних причин строку відповіді на запит. За подання заяви про продовження строку та за поновлення пропущеного строку сплачується збір.

Якщо заявник порушив встановлений строк або залишив запит без відповіді, заявка вважається відкликаною.

7. Якщо за результатами експертизи визначено, що заявлене позначення не відповідає умовам надання правової охорони назви місця походження товару чи географічного зазначення походження товару або заявнику не може бути надано право на використання раніше зареєстрованої назви місця походження товару чи раніше зареєстрованого географічного зазначення походження товару, то Установа приймає рішення про відмову в реєстрації.

Рішення про відмову в реєстрації надсилається заявникові.

8. Якщо за результатами експертизи визначено, що заявка відповідає вимогам, передбаченим статтями 7, 8 і 9 цього Закону, відомості про заявку публікуються в офіційному бюлетені Установи.

Публікація повинна містити:

відомості про заявника (заявників);

назву товару, яка містить заявлену на реєстрацію назву місця походження товару чи географічне зазначення походження товару;

межі географічного місця, з яким пов'язуються особливі властивості, певні якості або інші характеристики товару;

опис основних особливих властивостей, певних якостей, репутації або інших характеристик товару;

умови використання кваліфікованого зазначення походження товару на етикетці та при маркуванні товару.

Публікація може містити й інші відомості, визначені в установленому порядку.

9. Після опублікування офіційних відомостей про заявку на реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару будь-яка особа має право ознайомитися в установленому порядку з матеріалами заявки. За ознайомлення з матеріалами заявки сплачується збір.

(частина дев'ята статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 22.05.2003 р. N 850-IV)

10. Протягом шести місяців від дати опублікування офіційних відомостей про заявку будь-яка особа може подати до Установи заперечення проти реєстрації заявленої назви місця походження товару або заявленого географічного зазначення походження товару та/або права на використання зареєстрованого відповідного кваліфікованого зазначення походження товару.

За подання заперечення сплачується збір. Якщо збір не сплачено, заперечення вважається неподаним.

11. Копія поданого заперечення та відомості про особу, яка подала це заперечення, надсилаються заявнику. Заявник протягом двох місяців від дати одержання копії заперечення повинен надіслати Установі обгрунтовану відповідь на заперечення або подати заяву про продовження встановленого строку для відповіді. За подання заяви про продовження строку сплачується збір. Якщо збір не сплачено, строк для надання відповіді не продовжується.

Якщо у встановлений строк відповідь заявника на заперечення до Установи не надійшла, заперечення розглядається у встановленому порядку на підставі наявних матеріалів.

12. Заперечення та відповідь на нього розглядаються закладом експертизи протягом двох місяців від дня завершення строку, встановленого для відповіді.

Заявник та особа, яка подала заперечення, мають право брати участь у його розгляді.

13. Про результати розгляду заперечення надсилається повідомлення особі, яка подала це заперечення.

14. У разі відсутності заперечень або визнання їх необгрунтованими Установа приймає рішення про реєстрацію даного кваліфікованого зазначення походження товару та/або

права на використання зареєстрованого даного кваліфікованого зазначення походження товару та повідомляє про це заявника.

Якщо розглянуті заперечення визнано слушними, Установа приймає рішення про відмову в реєстрації, про що повідомляє заявника.

Рішення про відмову в реєстрації публікується в офіційному бюлетені Установи.

15. Заявник має право ознайомитися з усіма матеріалами, зазначеними в запиті закладу експертизи або рішенні Установи. Копії матеріалів надсилаються заявнику протягом місяця з дня надходження запиту.

(стаття 11 в редакції Закону
України від 21.12.2000 р. N 2188-III)

Стаття 12. Відкликання заявки

Заявник має право відкликати заявку в будь-який час до дня реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання кваліфікованого зазначення походження товару.

Стаття 13. Оскарження рішення за заявкою

1. Заявник може оскаржити рішення Установи за заявкою у судовому порядку, а також до Апеляційної палати протягом двох місяців від дати одержання рішення Установи.

2. Якщо рішення Установи за заявкою оскаржено у судовому порядку після реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання кваліфікованого зазначення походження товару, то суд вирішує разом і питання щодо дійсності відповідної реєстрації.

3. Право оскаржити рішення Установи до Апеляційної палати втрачається у разі сплати державного мита за видачу свідоцтва.

4. Оскарження рішення Установи до Апеляційної палати здійснюється шляхом подання заперечення проти рішення у порядку, встановленому цим Законом та на його основі регламентом Апеляційної палати, затвердженим Установою. За подання заперечення сплачується збір. Якщо збір не сплачено у строк, зазначений у частині першій цієї статті, заперечення вважається неподаним, про що заявнику надсилається повідомлення.

5. У разі одержання Апеляційною палатою заперечення та документа про сплату збору за подання заперечення діловодство за заявкою зупиняється до затвердження рішення Апеляційної палати.

6. Заперечення проти рішення Установи за заявкою розглядається згідно з регламентом Апеляційної палати, протягом двох місяців від дати одержання заперечення та документа про сплату збору за подання заперечення, в межах мотивів, викладених заявником у запереченні та під час його розгляду. Строк розгляду заперечення продовжується за ініціативою заявника, але не більше ніж на два місяці, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

7. За результатами розгляду заперечення Апеляційна палата приймає мотивоване рішення, що затверджується наказом Установи та надсилається заявнику.

У разі задоволення заперечення повністю або частково збір за подання заперечення підлягає поверненню.

8. До затвердження рішення Апеляційної палати, в місячний строк від дати його прийняття, керівник Установи може внести мотивований письмовий протест на це рішення, який має бути розглянутий протягом місяця. Рішення Апеляційної палати, прийняте за цим протестом, є остаточним і може бути скасоване лише судом.

9. Заявник може оскаржити затвержене Установою рішення Апеляційної палати у судовому порядку протягом двох місяців від дати одержання рішення.

(стаття 13 із змінами, внесеними згідно із
Законом України від 21.12.2000 р. N 2188-III,
у редакції Закону України від 22.05.2003 р. N 850-IV)

Стаття 14. Реєстрація кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару

1. На підставі прийнятого Установою рішення про реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару здійснюється відповідна реєстрація.

2. Реєстрація здійснюється шляхом внесення до Реєстру необхідних відомостей щодо кваліфікованого зазначення походження товару та/або осіб, які мають право на використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару. До Реєстру вносяться такі відомості:

заявлене зазначення походження товару;

кваліфікація зазначення: назва місця походження товару або географічне зазначення походження товару;

назва товару, опис його особливих властивостей, певних якостей, репутації або інших характеристик;

дата прийняття рішення про реєстрацію назви місця походження товару або географічного зазначення походження товару;

відомості про осіб, яким надається право на використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару, і дата прийняття рішення про надання цього права.

3. Форма Реєстру та порядок його ведення визначаються Установою.

4. Заявник має право подати заяву про внесення змін і уточнень до Реєстру. Порядок внесення змін і уточнень до Реєстру встановлюється Установою.

За внесення змін і уточнень до Реєстру або виправлення очевидної помилки, допущеної з вини заявника, сплачується збір у встановленому порядку.

5. Будь-яка особа має право ознайомитися з відомостями, внесеними до Реєстру, та одержати за плату витяг з Реєстру. Порядок провадження цих дій визначається Установою.

6. Відомості про реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару публікуються в офіційному бюлетені Установи.

7. Частина сьому статті 14 виключено

(згідно із Законом
України від 22.05.2003 р. N 850-IV)

Стаття 15. Видача свідоцтва на право використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару

1. Свідоцтво про реєстрацію права на використання кваліфікованого зазначення походження товару видається Установою протягом місяця від дати реєстрації цього зазначення або від дати внесення до Реєстру відомостей щодо осіб, яким надано право на використання раніше зареєстрованого цього кваліфікованого зазначення походження товару за умови сплати державного мита в розмірі та порядку, визначених законодавством.

(частина перша статті 15 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 21.12.2000 р. N 2188-III)

Строк сплати державного мита продовжується, але не більше ніж на шість місяців, якщо до його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання. Цей строк, пропущений з поважних причин, поновлюється, якщо протягом шести місяців від його спливу буде подано відповідне клопотання та сплачено збір за його подання.

(частину першу статті 15 доповнено абзацом другим
згідно із Законом України від 22.05.2003 р. N 850-IV)

2. Форма і зміст свідоцтва визначаються в установленому порядку.

(частина друга статті 15 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 21.12.2000 р. N 2188-III)

3. До виданого свідоцтва на вимогу його власника Установа вносить виправлення очевидних помилок з наступним повідомленням про це в офіційному бюлетені Установи.

4. Свідоцтво, що посвідчує реєстрацію права на використання кваліфікованого зазначення походження товару, діє протягом 10 років від дати подання заявки.

Строк дії свідоцтва продовжується Установою на наступні 10 років на підставі заяви, поданої власником свідоцтва, протягом останнього року дії свідоцтва, за умови надання підтвердження спеціально уповноваженого органу, що власник свідоцтва виробляє товар у географічному місці, зазначеному в Реєстрі, а характеристики товару відповідають

характеристикам, занесеним до Реєстру. За продовження строку дії свідоцтва сплачується збір.

Заява власника свідоцтва щодо продовження строку його дії може бути подана протягом шести місяців після закінчення строку дії свідоцтва, за умови сплати за цей строк збору, збільшеного на 50 відсотків.

Дія свідоцтва припиняється достроково за умов, передбачених цим Законом.

5. У випадку втрати чи зіпсування свідоцтва його власнику видається дублікат свідоцтва у порядку, встановленому Установою. За видачу дубліката свідоцтва сплачується збір.

(статтю 15 доповнено частиною п'ятою згідно із Законом України від 22.05.2003 р. N 850-IV)

Стаття 16. Реєстрація кваліфікованого зазначення походження товару в іноземних державах

Заявка на реєстрацію в іноземній державі кваліфікованого зазначення походження товару, пов'язаного з географічним місцем на території України, може бути подана тільки після його реєстрації в Україні.

Розділ IV

ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ, ЩО ВИПЛИВАЮТЬ ІЗ РЕЄСТРАЦІЇ КВАЛІФІКОВАНОГО ЗАЗНАЧЕННЯ ПОХОДЖЕННЯ ТОВАРУ ТА/АБО ПРАВА НА ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ

Стаття 17. Права, що випливають із реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на його використання

1. Права, що випливають із реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на його використання, діють від дати їх реєстрації.

2. Реєстрація права на використання кваліфікованого зазначення походження товару не обмежує прав інших осіб на реєстрацію їх прав на його використання.

3. Обсяг правової охорони, що надається реєстрацією права на використання кваліфікованого зазначення походження товару, визначається занесеними до Реєстру і зафіксованими у свідоцтві характеристиками товару та межами географічного місця.

4. Власник свідоцтва має право:

а) використовувати зареєстроване кваліфіковане зазначення походження товару;

б) вживати заходів щодо заборони використання кваліфікованого зазначення походження товару особами, які не мають на це права;

(підпункт "б" частини четвертої статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 22.05.2003 р. N 850-IV)

в) вимагати від осіб, що порушили його права, припинення цих порушень і відшкодування матеріальної та моральної шкоди у встановленому законом порядку.

5. Використанням зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару визнається:

а) нанесення його на товар або на етикетку;

б) нанесення його на упаковку товару, застосування у рекламі;

в) запис на бланках, рахунках та інших документах, що супроводжують товар.

6. Власник свідоцтва має право наносити поряд із кваліфікованим зазначенням походження товару попереджувальне маркування для інформації про те, що це зазначення зареєстровано в Україні.

Для попереджувального маркування назви місця походження товару застосовується обведена овалом аббревіатура (НМП). Замість цього маркування або разом із ним може наноситися текст: "Зареєстрована в Україні назва місця походження товару".

Для попереджувального маркування географічного зазначення походження товару застосовується обведена овалом аббревіатура (ГЗП). Замість цього маркування або разом із ним може наноситися текст: "Зареєстроване в Україні географічне зазначення походження товару".

7. Власник свідоцтва не має права:

а) видавати ліцензію на використання кваліфікованого зазначення походження товару;

б) забороняти (перешкоджати) спеціально уповноваженим органам здійснювати контроль за наявністю в товарі особливих властивостей та інших характеристик, на підставі яких зареєстровано кваліфіковане зазначення походження товару та/або право на його використання.

Стаття 18. Обов'язки власника свідоцтва

Власник свідоцтва зобов'язаний забезпечувати відповідність якості, особливих властивостей та характеристик товару, що виробляється, їх опису в Реєстрі.

Розділ V

ПОРЯДОК ВИЗНАННЯ НЕДІЙСНОЮ ТА ПРИПИНЕННЯ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ КВАЛІФІКОВАНОГО ЗАЗНАЧЕННЯ ПОХОДЖЕННЯ ТОВАРУ ТА/АБО ПРАВА НА ВИКОРИСТАННЯ ЦЬОГО ЗАЗНАЧЕННЯ

Стаття 19. Підстави для визнання недійсною та припинення правової охорони кваліфікованого зазначення походження товару

1. Правова охорона кваліфікованого зазначення походження товару визнається недійсною на підставі визнання недійсною реєстрації цього зазначення.

2. Правова охорона кваліфікованого зазначення походження товару припиняється на підставі припинення дії реєстрації цього зазначення.

Стаття 20. Визнання реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання цього зазначення недійсними

1. Реєстрація кваліфікованого зазначення походження товару може бути визнана судом недійсною у разі його невідповідності умовам надання правової охорони, передбаченим статтею 7 цього Закону.

Визнані недійсними реєстрація кваліфікованого зазначення походження товару або права на використання цього зазначення вважаються такими, що не набрали чинності.

2. Реєстрація права на використання кваліфікованого зазначення походження товару та свідоцтво, що посвідчує право на використання кваліфікованого зазначення походження товару, можуть бути визнані судом недійсними, якщо реєстрація була здійснена з порушенням вимог, передбачених статтями 7, 8 і 9 цього Закону.

(абзац перший частини другої статті 20 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 22.05.2003 р. N 850-IV)

Визнання недійсними реєстрації права на використання кваліфікованого зазначення походження товару та свідоцтва, що посвідчує це право, вважаються такими, що не набрали чинності.

Стаття 21. Припинення дії реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару та права на його використання

(назва статті 21 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 22.05.2003 р. N 850-IV)

1. Дія реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару може бути припинена судом у разі втрати характерних для даного географічного місця умов і можливостей виготовлення товару, описаного в Реєстрі, а також визнання цього зазначення видовою назвою товару.

2. Дія реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару, пов'язаного з географічним місцем в іноземній державі, припиняється також у зв'язку з припиненням правової охорони цього зазначення в країні походження.

3. Право на використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару може бути припинено:

а) за рішенням суду у зв'язку з втратою товаром особливих властивостей або інших характеристик, описаних у Реєстрі, від дати, встановленої судом;

(підпункт "а" частини третьої статті 21 у редакції Закону України від 22.05.2003 р. N 850-IV)

б) у разі ліквідації юридичної особи або смерті фізичної особи, що є власником свідоцтва;

в) у разі подання власником свідоцтва заяви до Установи про відмову від права на використання цього зазначення. Право припиняється з дня офіційної публікації відомостей про це;

г) у разі несплати збору за продовження строку дії свідоцтва. Право припиняється з першого дня дії наступного строку, за який збір не сплачено.

Стаття 22. Порядок визнання недійсними та припинення дії реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на його використання

1. Визнання реєстрації та відповідного свідоцтва недійсними провадиться у судовому порядку.

(частина перша статті 22 в редакції
Закону України від 21.12.2000 р. N 2188-III)

2. Будь-яка особа має право звернутися до суду з позовом про визнання недійсними реєстрації та свідоцтва або про припинення їх дії, про уточнення описаних у Реєстрі характеристик товару чи уточнення відповідності кваліфікованого зазначення походження товару його географічному місцю, а також про визнання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару видовою назвою.

3. На підставі рішення суду Установа вносить відповідні зміни до Реєстру чи Переліку видових назв товарів, про що публікується в офіційному бюлетені Установи.

(частина третя статті 22 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 21.12.2000 р. N 2188-III)

Розділ VI ЗАХИСТ ПРАВ НА ВИКОРИСТАННЯ ЗАЗНАЧЕННЯ ПОХОДЖЕННЯ ТОВАРУ

Стаття 23. Порушення прав на використання зазначення походження товару

1. Порушенням прав на використання зазначення походження товару є використання неправдивого (фальшивого) зазначення або такого зазначення, що вводить споживача в оману щодо справжнього місця походження товару.

2. Будь-яке посягання на права власника свідоцтва про реєстрацію права на використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару тягне за собою відповідальність згідно з законами.

(частина друга статті 23 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 22.05.2003 р. N 850-IV)

3. Порушенням прав власника свідоцтва про реєстрацію права на використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару є:

(абзац перший частини третьої статті 23 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 22.05.2003 р. N 850-IV)

а) використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару особою, яка не має свідоцтва про реєстрацію права на його використання;

(підпункт "а" частини третьої статті 23 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 22.05.2003 р. N 850-IV)

б) використання зареєстрованого зазначення географічного походження товару, якщо цей товар не походить із зареєстрованого для цього зазначення географічного місця, навіть якщо справжнє місце походження товару або географічне зазначення його походження використовується у перекладі або супроводжується словами: "вид", "тип", "стиль", "марка", "імітація" тощо;

в) використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару або подібного до нього позначення для відмінних від описаних у Реєстрі однорідних товарів, якщо таке використання вводить в оману споживачів щодо походження товару та його особливих властивостей або інших характеристик, а також для неоднорідних товарів, якщо таке використання завдає шкоди репутації зареєстрованого зазначення або є неправомірним використанням його репутації;

г) використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару як видової назви.

4. Не вважається порушенням прав власника свідоцтва:

а) використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару, передбачене пунктами "б" і "в" частини п'ятої статті 17 цього Закону, будь-якою особою, яка на законних підставах придбала позначений цим кваліфікованим зазначенням походження товар у власника свідоцтва і повторно вводить його в обіг;

б) використання кваліфікованого зазначення походження товару особою, яка не має свідоцтва про реєстрацію права на його використання, але добросовісно його використовувала до дати реєстрації. Якщо ця особа протягом дванадцяти місяців від дати реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару не подасть до Установи заявки на одержання права на використання цього зазначення, подальше його використання вважається порушенням прав власника свідоцтва.

(підпункт "б" частини четвертої статті 23 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 22.05.2003 р. N 850-IV)

Стаття 24. Виключена

(згідно із Законом України від 22.05.2003 р. N 850-IV)

Стаття 25. Способи захисту прав

1. Захист прав на зазначення походження товару здійснюється у судовому та іншому встановленому законом порядку.

2. Юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у зв'язку з застосуванням цього Закону.

Суди відповідно до їх компетенції розв'язують, зокрема, спори про:

правомірність реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару;

встановлення факту використання кваліфікованого зазначення походження товару;

порушення прав власника свідоцтва про реєстрацію права на використання кваліфікованого зазначення походження товару;

компенсації.

(стаття 25 у редакції Закону
України від 22.05.2003 р. N 850-IV)

Стаття 26. Державне мито і збори

Розмір та порядок сплати державного мита за видачу свідоцтв визначаються законодавством.

Кошти, одержані від сплати державного мита за видачу свідоцтв, зараховуються до Державного бюджету України.

Розмір передбачених цим Законом зборів, строки і порядок їх сплати визначаються Кабінетом Міністрів України.

Передбачені цим Законом збори сплачуються на поточні рахунки уповноважених Установою закладів, що входять до державної системи правової охорони інтелектуальної власності і відповідно до їх спеціалізації виконують окремі завдання, що визначені цим Законом.

(частина четверта статті 26 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 10.01.2002 р. N 2921-III)

Надходження від передбачених цим Законом зборів мають цільове призначення і згідно з розпорядженнями Установи використовуються виключно для забезпечення розвитку та функціонування державної системи правової охорони інтелектуальної власності, зокрема на виконання завдань, визначених цим Законом, іншими нормативно-правовими актами у сфері інтелектуальної власності.

(Закон доповнено статтею 26 згідно із
Законом України від 21.12.2000 р. N 2188-III)

Розділ VII ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності через шість місяців з дня його опублікування.

До приведення інших законів у відповідність з нормами цього Закону вони діють у частині, що не суперечить цьому Закону.

2. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом:

подати Верховній Раді України пропозиції щодо внесення змін до законів України, що впливають з цього Закону;

визначити та опублікувати перелік спеціально уповноважених органів, зобов'язаних визначати та контролювати особливі властивості та інші характеристики товарів, визначати межі географічних місць і встановлювати виробників товарів;

розробити Положення про Перелік видових назв товарів;

встановити порядок та розміри сплати зборів за подання заявки, видачу свідоцтва та продовження строку його дії, продовження строків подання заперечень і скарг тощо згідно з цим Законом;

привести у відповідність з цим Законом свої нормативно-правові акти;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Президент України

Л. КУЧМА

м. Київ

16 червня 1999 року

N 752-XIV
